

Az Országos Széchényi Könyvtár programja

2008

Bevezető

A Könyvtár működését biztosító környezet nagyon gyorsan változik. A kormány takarékosági intézkedései fájdalmasan érintenek bennünket. Az alapvető finanszírozási hiányokat a szervezeti rend további átalakításával, a bevételek növelésével, illetve a szponzorok keresésével próbáljuk ellensúlyozni. A Szervezeti és Működési Szabályzat átalakításának elfogadása után, 2008-ban az általános főigazgató helyettes, a tudományos igazgató, a különgyűjteményi igazgató, és a tájékoztatási igazgató posztján változások lesznek. Reményeink szerint ez a szervezeti átalakítás a munkavégzés, illetve a belső kommunikáció hatékonyságának javulásában is megmutatkozik majd. A Kollektív Szerződést is újra tárgyaljuk az érdekvédelmi szervezetekkel. Ezt a lépést indokolja az is, hogy a jogszabályi változások mentén 2008. január 1-étől bevezetjük a személyi közalkalmazotti minősítés rendjét. Az intézményi teljesítményértékelést folyamatosan figyelemmel kísérjük, és az év folyamán véglegessé tesszük a könyvtári teljesítmény mutatók kidolgozását. Ahol az értelmesebben, életszerűen lehetséges, kidolgozzuk a teljesítmény mérésének normáit is.

2008-ban értékeljük az elmúlt stratégiai periódus eredményeit is. Olyan perióduson leszünk túl, amikor a kormány céljai az intézményt illetően nem terjedt túl a túlélés biztosításán, vagyis semmilyen külön programmal, pályázati alappal nem támogatta az ágazati feladatok megoldását. Erről az alapról kiindulva kell a Nemzeti Fejlesztési Tervekkel összhangban kidolgozni a 2009–2013 közti időszak stratégiai tervét. Könyvtárunk koordinációs feladatokat kap a Nemzeti Fejlesztési Terv közgyűjteményeket érintő fejezeteiben, így kivételes jó alkalom kínálkozik arra, hogy a Könyvtár megerősítse itthon, illetve a Kárpát-medencében az intézményi kapcsolati rendszerét. Az európai pályázati alapok támogatását pedig a nemzetközi szervezetekben partner könyvtárakkal, kutató intézetekkel közösen próbáljuk meg.

2008-ban ki kidolgozzuk a Könyvtár gyűjtőkörét meghatározó „hungaricum” fogalmának új értelmezését. Erre azért van szükség, mert az Európai Unión belül élő Magyarország egy intézménye esély nélkül rögzíti, hogy „minden magyar vonatkozású” dokumentumot feltár,

nyilvántart és megszerez. Kidolgozzuk továbbá a nemzeti könyvtár stratégiai tervét a határokon túli magyar könyvtárakkal való együttműködés szervezetté tétele érdekében. Reményeink szerint ez az elképzelés alapja lesz az országos, könyvtári ágazati határon túli intézményi stratégiának is.

A stratégiai tervezés jó alkalom az együttműködés kibővítésére. 2008 januártól tesszük nyilvánossá a HUMANUS adatbázist, amely a humántudományi szakirodalom bibliográfiai leírását tartalmazza. Az IKER, a MANCI és néhány kisebb szakirodalmi adatbázis egyesítésével jött létre, építésére konzorciumot hozunk létre. Kérjük és elvárjuk a könyvtárak, az egyetemi és az akadémiai intézetek, a kiadók, a folyóiratok szerkesztőségei, illetve a magánszemélyek aktív részvételét a további építkezésben. A konzorciumot a határokon túlra is kibővítjük, bevonjuk a munkába a szlovák, illetve a román nemzeti könyvtárat is.

A nemzeti könyvtári feladatok teljesítését is csak több könyvtárral közösen tudjuk ellátni. Ezért kell megkötni, illetve megújítani azokat a szerződéseket, amelyek intézményi garanciákat nyújtanak a magyar írott kulturális örökség feltárására, nyilvántartására, illetve megőrzésére.

2008-ban szeretnénk elérni, hogy a kormány olyan elvi döntést hozzon, hogy a nemzeti könyvtár alapvető gondjait meg kell oldani. Ezek főként a mai elhelyezésével kapcsolatosak. Garantálni kell az elektromos hálózat cseréjét, erre ütemtervet kell kidolgozni. Hosszú távú megoldást kell találni a raktári gondok enyhítésére, vagyis a 2002-ben leállított mélyraktár építés folytatására. Ennek keretében az egységes telelift rendszert is ki kell építeni. Az informatikai infrastruktúra vészes, a Könyvtár működését veszélyeztető elavulását a fenntartó által elfogadott, a szükséges forrásokat biztosító döntés sorozattal kell biztosítani.

Az újragondolt gyarapítási szabályok mentén nagyobb lendületet kaphat a külföldi magyar vonatkozású dokumentumok beszerzése, és az antikváriumi vásárlás is tervezhetőbbé válik. A 2007 év végén alapított eDOKU program reményeink szerint lehetővé teszi az elektronikus dokumentumok egységes kezelését a könyvtáron belül, ugyanígy folytatni kell a webaratás hosszú távú megoldását célzó kísérleteket is. A Könyvtár stratégiai célja egy egységes Magyar Könyvtári Minerva honlap elkészítése. Ez a honlap biztosítja majd a magyarországi könyv-, és könyvtártörténet valamennyi adatbázisának és szakértői rendszerének egyszerű és egységes elérését.

Budapest, 2007 decemberében

Monok István
főigazgató

A könyvtár munkatársai

A könyvtár munkatársainak munkajogi állományi létszáma 2008. január 1-jén, végzettség szerint:

Akadémiai doktor (Dsc)	3 fő
Kandidátus (Csc), PhD	14 fő
Felsőfokú könyvtáros	248 fő
Felsőfokú szakirányú (szakinformaticus, szaktájékoztató)	19 fő
Felsőfokú nem könyvtári (gazdasági, műszaki, igazgatási)	27 fő
Felsőfokú restaurátor	4 fő
Középfokú könyvtáros (asszisztens, segédkönyvtáros)	41 fő
Középfokú restaurátor	9 fő
Középfokú egyéb (raktáros, gazdasági-műszaki ügyintéző, ügyviteli alkalmazott, adatrögzítő, szakmunkás stb.)	135 fő
Egyéb (segédmunkás, kisegítő stb.)	32 fő
Összesen:	532 fő

RENDEZVÉNYEK 2008

MÁRCIUS

14. Csillag a holló árnyékában kiállításmegnyitó

ÁPRILIS

6-7. Konferencia az otthonszülésről

17-20. a Mátyás kiállításához kapcsolódó szakmai konferencia (IRHT, Paris)

28. Széchényi emléknep

MÁJUS

21-25. a Mátyás kiállításához kapcsolódó szakmai konferencia (EPHE, Paris; ENSIB, Lyon)

26-30. Kalábriai Magyar Társaság konferenciája

AUGUSZTUS

28. tipográfiai kiállítás megnyitója

NOVEMBER

25. Bibliakiállítás megnyitó és OSZK alapítási ünnepség

DECEMBER

15. tudományos ülészak

KIÁLLÍTÁSOK

CORVINA TERMEK

2008. március 14 - június 15.
Csillag a holló árnyékában - Vitéz János és humanizmus kezdetei
Magyarországon

2008. augusztus 28 - november 9.
Új reneszánsz - a magyar tipográfia az ezredfordulón innen és túl

2008. november 25 - 2009. február 28.
Magyar Bibliák - bibliakiállítás az egyházakkal együttműködve

NEMZETI EREKLYE KIÁLLÍTÓHELY

Nemzeti Színház intézménytörténeti kiállítás

Lengyel-magyar kapcsolattörténeti kiállítás

Díszművek az OSZK gyűjteményében

XVIII. századi céhlevelek a Kisnyomtatványtárban

KÉZIRATTÁR

Csontos János emlékkiállítás – kamarakiállítás

100 éve jelent meg a *Holnap*-antológia – kamarakiállítás

TÉRKÉPTÁR ÉS VI. EMELETI ELŐADÓTEREM

Szép Magyar Térkép 2007

Digitális Magyar Térkép 2007

SZÍNHÁZTÖRTÉNETI TÁR

A Gyulai Várszínház nyári évadjához és Shakespeare-programjához kapcsolódó kiállítás

VII. EMELETI KATALÓGUSTÉR

100 éves a "Nyugat"

Ceglédi Tóth István emlékkiállítás

A törzsgyűjtemény kincseiből és ritkaságaiból

Eugenia Musolino- Opere pittoriche

Múzeumok éjszakája alkalmából kiállítások

Supka Géza 125. emlékkiállítás

50 éves a Fotóművészet

Szlovénia

Rendszerváltás a magyar sajtóban

Magyar Fotóművészek Szövetsége Senior Fotóklub kiállítása

Diafilm-kiállítás (Sajdik, Zórád, Hincz, Borsos)

A Kalábriai Magyar Társaság kiállítása

REGULY ANTAL MŰEMLÉKKÖNYVTÁR - ZIRC

Glóbusz-kiállítás – (Térképtár-Zirc)

MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA PROGRAMSOROZAT

Térképtár: Inzellérek, figuránsok

Régi Nyomtatványok Tára:

Zeneműtár:

Színháztörténeti Tár:

VIRTUÁLIS KIÁLLÍTÁSOK

Bánk bán színházi bemutatójának 175. évfordulója (Színháztörténeti Tár)

Fejérpataky László emlékkiállítás – (Kézirattár)

Csontos János emlékkiállítás – (Kézirattár)

Holnap-antológia – (Kézirattár)

Különgyűjteményi Igazgatóság

Kiemelt feladatok:

- A korábbi évhez hasonlóan 2008-ban is hangsúlyosan kiemelt feladat a táruk feldolgozásának meggyorsítása az AMICUS-ban. 2007-ben valamennyi feldolgozást végző munkatárs elvégezte az AMICUS tanfolyamot, ezért a feldolgozó munka nagyobb lendületet kap. Célunk a könyvtár más feldolgozó egységeihez igazodó normarendszer finomítása és alkalmazása.
- Fel kell mérnünk a más rendszerekben elektronikusan rögzített katalógusrekordok AMICUS-ba konvertálásának lehetőségét, munka- és költségigényét (FolioView, MOKKA-R stb.). A vizsgálat eredményétől függően a munkaerő- és költségigények megléte esetén a konverzió(k) 2008-ban elindulhat(nak).
- Kapcsolódva az elektronikus dokumentumok kezelésére induló Programhoz, valamint az Nemzeti Fejlesztési Terv országos előkészítő projektjéhez, az igazgatóság részt vesz a digitalizálással kapcsolatos munkálatokban (állományvédelmi szempontok kidolgozása, digitalizálandó egységek kijelölése, feldolgozás stb.). Ezen belül a koordinálja a Magyar Nyelvemlékek és a Bibliotheca Corviniana Digitalis honlap fejlesztését. A Programmal együttműködve a Fénykép és Fotóművészeti Tárban megkezdődik az átvett anyagok digitalizálása.
- A muzeális dokumentumok kezeléséről és nyilvántartásáról szóló jogszabály alapján folytatódik az 1850 előtt megjelent könyvek és kéziratok központi nyilvántartásainak kiépítése (MOKKA-R, MOKKA-MS), valamint a jogszabály által előírt állományrevízió.
- Az igazgatósághoz tartozó osztályok aktívan bekapcsolódnak a Reneszánsz-év munkáiba.

- A Fénykép és Fotóművészeti Tár munkájának elindítása, raktározási-, munka- és kutatási feltételek megteremtése és a gyűjtemény kialakítása a tárából, a törzsgyűjteményből, a Jelenkori Fotógyűjteményből és az OSZK Történeti Fotógyűjteményből.
- Az egyesített Restaurátor és Kötészeti osztály munkájának összehangolása, elindítása.

Dokumentum-feldolgozás a különgyűjteményekben

- *Fénykép és Fotóművészeti Tár:* Első feladat a feldolgozási szabályzat kimunkálása, majd elkezdődik a tárából, a Jelenkori Fotógyűjteményből, a diafilm gyűjteményből, az OSZK Történeti Fotógyűjteményből átvett anyag feldolgozása.
- *Kézirattár:* A fondfeldolgozás keretében megkezdődik Gereben István hagyatékának feldolgozása, tovább halad a folyamatosan gyarapodó Széchényi családi archívum, illetve Széchényi Zsigmond hagyatékának rendezése. Folytatódik a Mérleg című folyóirat irattárának, Szombathy Viktor anyagának rendezése, illetve Vargha Balázs hagyatékának előrendezése. Elkészül Pintér Jenő és Berlász Jenő hagyatékának jegyzéke. Ez 3000 tétel feldolgozását, 2000 tétel előkészítését jelenti. A kurrens feldolgozás keretében 500 tétel egyedi kézirat feldolgozása várható. A német kötetes kéziratok feldolgozása a tervezett ütemben halad, elkezdődik a leírások adatbázisba vitele. Szintén megkezdődik a Kézirattárban található Arcképgyűjtemény feldolgozása az integrált rendszerben.
- *Kisnyomtatványtár:* Az 1945 előtti képes levelezőlap gyűjtemény folyamatos leírása AMICUS-ban (elsősorban a már digitalizált állományrész, kb. 2.000 db). Az 1601–1711 közötti nem hungarikum gyűjtemény feldolgozása, az 1861–1945 közötti kisnyomtatványok leírása (kb. 2.000 db), a beérkező grafikai plakátok folyamatos leírása. Külső megbízás lehetősége esetén a „Ponyva-gyűjtemény” cédulakatalógusának feldolgozása AMICUS-ban (6-7000 cédula). Segédkönyvtár feldolgozása. 2008-ban összesen: kb. 10.000 AMICUS-rekord bevitele várható a Kisnyomtatványtár munkatársainak munkája nyomán.
- *Régi Nyomtatványok Tára:* 2007-ben megkezdődött a régi könyvek „éles” Amicusban való feltárása. Kidolgozták és az Alkalmazói Tanácsban elfogadták a régi könyvek és metszetek Amicusban való leírásának szabályzatát. Az éles adatbázisban 2007 utolsó harmadában indult meg a munka. A tervek szerint 2008-ban mintegy 4500 rekord bevitele valósul meg.
- *Színháztörténeti Tár:* A sajátos dokumentumok szabályzata alapján a műsorfüzetek és szórólapok feldolgozása. A színlapok 2006-ban megindult feldolgozásának továbbvitele. Nyomtatott szövegek könyvek feldolgozása: a könyvfeldolgozás során készült Amicus-rekordok tári jelzettel való kiegészítése, amennyiben szövegek könyvekről (drámakötetokről) van szó (az Informatikai Igazgatósággal egyeztetve). A színházi fotógyűjtemény raritás-anyagára vonatkozóan (mintegy 3000 tétel) az AMICUS-leírások elkészítése, konvertálás és kiegészítés adatellenőrzés útján. A képi dokumentumok köréből a József Attila színházi fotóanyag feldolgozásának elindítása, színházépületekről készült fotók leírásának folytatása. A különböző típusú (kiskézirat, MS kötetes, analekta + levelestár) dokumentumok szabályzatának kialakítása. Amicus-rekordként a Színháztörténeti Tárban 2008-ban várhatóan mintegy 6000 rekord készül el.
- *Térképtár:* A 2008-ban a gyűjteménybe érkező dokumentumok folyamatos feldolgozása. A Térképtár gyűjteményének alapját képező eredeti Széchényi-térkép- és atlaszgyűjtemény tervezett katalógusának folytatása. (Ma 2435 olyan kartográfiai dokumentumról van tudomásunk, amelyek Széchényi Ferenc gyűjteményébe tartoztak,

ebből már közel 1900 műről van az AMICUS-ban tudományos igényvel elkészített leírás.) Az ARCANUM által AMICUS adatbázisba bevitt leírások ellenőrzése, kiegészítése, hitelesítési szintjük beállítása a kiemelt feladatok közé tartozik. További fontos feladat a könyvtár integrált adatbázisa *Földrajzi nevek* részének karbantartása is.

- *Zeneműtár*: folyamatos feldolgozás az AMICUS-ban, az elkészült szabályzat folyamatos karbantartása, frissítése. Megkezdődik a levéltári jellegű hagyatéki anyagok korszerű feldolgozása, a megfelelő feltárási szintek kidolgozása. Az ARCANUM Kft. által begépett, az Esterházy-gyűjteményre vonatkozó katalógusrekordok ellenőrzése, kiegészítése az Esterházy Privatstiftunggal közösen megjelentetendő katalógus számára. Archiv lemezek folyamatos feldolgozása.
- *Történeti Interjúk Tára*: kötelezpéldányként mintegy évi 1000 db VHS és 2000 db DVD érkezik, amelyek adatai a honlapon hozzáférhetők. Feldolgozásuk az AMICUS rendszerben történik. 2007-ben kezdődött a kötelezpéldány videokazetták és DVD-k revíziója, amely 2008-ban is folytatódik.

Állományvédelem

- Az Állományvédelmi Tanács munkájában a különgyűjtemények feladata a digitalizálási tevékenységgel kapcsolatos állományvédelmi teendők felmérése és szabályzatba foglalása a Tanács többi tagjával közösen.

Restaurátor és Kötetzeti Osztály

- A **Kézirattár** számára végzendő restaurálások között kiemelkedő lesz a *Babits*-hagyaték digitalizálásának előkészítése, a *Kassai Graduale* pár oldalának restaurálása. A BTM kiállítására kölcsönzendő kódexek előkészítése, a *Kölcsey* kéziratköteg egyedi tárolóeszközbe helyezése. A **Régi Nyomtatványok Tára** számára kiemelkedően fontos lesz a Báthory István bejegyzéseivel ellátott Bibliának teljes restaurálása és a tár gyűjteményébe tartozó kötetek restaurálása, konzerválása. A **Zeneműtár** részére folytatódik az *Acta Musicalia* tékáinak restaurálása és tárolótasakokba, mappákba helyezése. Megkezdődik a *Haydn*-kéziratok restaurálása és tárolóeszközbe helyezése. A **Térképtár** részére folytatódik a kéziratos és nyomtatott térképek, atlaszok restaurálása. A **Színháztörténeti tár** részére folytatódik a *Magyar Színpad* köteteinek, valamint a tár fotóanyagának restaurálása, konzerválása. Feladat a **Fénykép és Fotóművészeti tár** anyagának restaurálása, konzerválása, valamint segítségnyújtás az állományvédelmileg megfelelő tárolás kialakításában is. Folytatódik a zirci **Reguly Antal Műemlékkönyvtár** köteteinek konzerváló kezelése és restaurálása. Befejeződik a költözés miatt 2007-ről áthúzódott **hungarika hírlapanyagok** megkezdett címeinek restaurálása, konzerválása. Folytatódik az anyagvizsgálatok és a restaurálási eljárások technológiai továbbfejlesztésének kutatása. 2008-ban a **Történeti Interjúk Tárában** megkezdődik a több mint húsz éve készült interjúk állományvédelmi célú digitalizálása.
- A digitalizálási programhoz kapcsolódó kiemelt feladat az előkészítés és állományvédelmi munkák elvégzése.
- Folytatódik az Európai Könyvtörténeti Gyűjtemény gondozása.
- További feladatok: kiállítások előkészítése, reprezentációs anyagok kötése, tárolóeszközök készítése, születésnapki különszámok és szakdolgozati kötések készítése.

Szolgáltatásfejlesztés

- Részvétel a LIBINFO-rendszeren keresztül érkezett, a tárákat érintő kérdések megválaszolásában.
- Részvétel a különgyűjtemények digitális állományának közzétételében az interneten a megfelelő technikai és jogi feltételek figyelembe vételével.
- Kapcsolódva az elektronikus dokumentumok kezelésére induló Programhoz, intenzíven fejlesztjük a Különgyűjteményi Igazgatósághoz kapcsolódó tartalomszolgáltatásokat és felhasználóbarát szolgáltatásokat.

Történeti Interjúk Tára

- *Audiovizuális kötelempéldányok* archívumának fejlesztése. 2008-ban megkezdődik az archívum állományának digitalizálása. 2008-tól a Parlament plenáris ülésein készített, az OSZK-nak kötelezően beszolgáltatott felvételeket csak digitális formában fogadjuk.
- *Interjúgyűjtemény*. 2008-ban mintegy 30 interjú készül. Folyamatos feladat a 2006-ban megkezdett interjú-feldolgozás: az interjúk legépelése, a már legépelte szövegek adatbázisba való bevitele, a számítógépre vitt interjúszövegek javítása és lektorálása, valamint lehetőség szerint a veszélyeztetett interjúk átjátszása, digitalizálása. 2008-ban megkezdődik a több mint húsz éve készült interjúk állományvédelmi célú digitalizálása.
- *Jelenkortörténeti Adattár*. 2008-ban elkészítjük az 1956-os forradalomról 2006-ban készült DVD bővített kiadását. Az 56-os forradalom hangfelvételeinek feldolgozásánál azok írott változatát, valamint a budapesti Kossuth Rádió adását közös adatbázisban tesszük kutathatóvá. A DVD-kiadvány magában foglalja az OSZK állományában található rendszeres és időszakos kiadványok digitális másolatait, a magyarországi rádiókat, a külföldi rádiók magyar adását – elsősorban a Szabad Európa Rádió és a BBC adásainak fennmaradt anyagát, valamint a Magyar Országos Levéltárban és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárában őrzött audiovizuális dokumentumokat is.
- *BBC gyűjtemény*. A BBC hetvenezer órányi (1100 CD-ROM-on található) digitális archívum másolatának átadásáról-átvételéről 2006-ban írt alá megállapodást az OSZK és a BBC Magyar Adásának képviselője. Az archívumból másolatot kapott a Magyar Rádió is, de az anyag feldolgozását, átírását, rögzítését és közzétételét 2007-től az OSZK végzi.
- *Mozgóképkincs Gyűjtemény*. A gyűjtemény gyarapodása évente mintegy 150 videódokumentum (film), feldolgozásuk folyamatos. A felhasználói igények szerinti digitalizálás rövid időn belül lehetővé teszi, hogy a Történeti Interjúk Tára a kutatói érdeklődésre számot tartó, mind teljesebb gyűjteményét NAVA-kompatibilis olvasóhelyeken tudjuk a kutatók számára hozzáférhetővé tenni. 2008-ban tervezett filmek: Mesteriskolafilm, Táncfilm oktatósorozat folytatása, Losonczy Géza, Nyers Rezső és Donáth Ferenc portréfilmjei, Kosáry Domokos olvasónaplója.
- *Öt országos televíziós csatorna főműsoridőben sugárzott híradóinak digitális rögzítése, feldolgozása (m1, m2, Duna TV, TV2, RTL)*. 2001. január 1-jétől az országos televíziócsatornák fő műsoridőben sugárzott (az 1996. évi I. törvényben foglaltaknak megfelelően) legalább 20 perc időtartamú hírműsoraikat digitálisan rögzítjük, feldolgozzuk és DVD-n archiváljuk, az adatbázist interneten elérhetővé tesszük. Az Országos Széchényi Könyvtár az Országos Rádió és Televízió Testülettel kötött támogatási szerződés 1.9 pontja szerint a Nemzeti Audiovizuális Archívum – annak a Nemzeti Audiovizuális kötelempéldányok szolgáltatásának részletes szabályairól szóló 15/2005. (XI.29) IHM–NKÖM együttes rendeletben foglaltak alapján – rendelkezésére bocsátja a digitálisan feldolgozott híradó műsorszámokat.

Tudományos Igazgatóság

Kiemelt feladatok:

- A retrospektív és kurrens bibliográfiákat egyesítő honlap munkálatainak kiteljesítése.
- A Régi Magyarországi Nyomtatványok elnevezésű retrospektív bibliográfia IV. kötet (1656-1670) lektorálásra kész kéziratának elkészítése az év végére.
- A typographia.oszk.hu honlap kiteljesítése (NKA vagy más pályázat támogatásától függően), a "Clavis typographorum Hungariae" adatbázis publikussá, hozzáférhetővé tétele.
- A székesfehérvári Püspöki Könyvtár ősnymtatvány- és antikvakatológusának megjelentetése Velencei Katalin szerkesztésében. A kötet lektora: Borsa Gedeon.
- Az igazgatóság aktivitásának és hatékonyságának növelése érdekében együttműködés különböző intézményi és intézményközi tudományos konferenciák és kiállítások szervezésében (így a Reneszánsz-évhez kötődő tudományos munkákban is), valamint az intézményi tudományos kutatások összehangolása, azok szakmai felügyelete és irányítása.
- A 2008-as kiadványtervnek megfelelően a kiadókkal és szerzőkkel való folyamatos kapcsolattartás, a tudományos munkák szakmai és szponzori háttérének szervezése. A Széchényi könyvtár szellemi gondozásában megjelent kiadványoknak összegzése, a kiadáspolitika irányaink átfogó ismertetése.
- Az MTA *Res Libraria Hungariae* kutatócsoport munkafolyamataiban: a) mintegy 100 kódextörredék feldolgozása, a Kalocsai Érseki Könyvtárban és az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtárban pedig teljes kódexek feldolgozása, azok tudományos feltárása és katalógusokban való közzététele. Az azonos címet viselő sorozatban a harmadik tanulmánykötet megjelentetése a középkori esztergomi könyvkultúráról. b) a XIX.-XX. századi levéltári források könyv és sajtótörténeti feltárása és feldolgozása.

Feladatok:

- A XV-XVIII. századi Könyvtörténeti Osztályon (Régi Magyarországi Nyomtatványok Bibliográfiai Szerkesztőség) folytatódik az egységesített besorolási adatok közül a dokumentumok megjelenési helyeinek, valamint a kiadói- és nyomdanevek összeállítása és betöltése.
- Az intézmény egyéb igazgatóságaival együttműködésben fel kell mérni a más rendszerekben elektronikusan rögzített katalógusrekordok AMICUS-ba konvertálásának lehetőségét, munka- és költségigényét (FolioView, MOKKA-R stb.). A vizsgálat eredményétől függően a konverzió(k) 2008-ban elindulhat(nak).
- A muzeális dokumentumok kezeléséről és nyilvántartásáról szóló jogszabály alapján folytatódik az 1850 előtt megjelent könyvek és kéziratok központi nyilvántartásainak kiépítése (MOKKA-R, MOKKA-MS)
- A 2007. év folyamán kialakított RETROBI adatbázis folyamatos kontrollja, használati útmutatók kidolgozása, az adatbázis használatának készség szintű begyakoroltatása.
- A XIX-XX. Századi könyvtörténeti osztályon a retrospektív bibliográfiai munkálatok esetében az adatbázisba betöltött 1801–1875 között megjelent könyvtételek ellenőrzését követően elkezdődik a bibliográfiai adatok teljessé tétele, a besorolási adatok hozzárendelése.

- A sajtótörténeti osztályon az online katalógus-tételekkel kapcsolatosan tovább folyik az ellenőrzés, a bibliográfiai adatok teljessé tétele, a besorolási adatok hozzárendelése.
- A zirci **Reguly Antal Műemlékkönyvtár** köteteinek konzerváló kezelése, restaurálása a Restaurátor és Kötészeti Osztállyal közös programban folytatódik.
- Elindul az RMNy-adatbázis programozásának tesztelése az ún. S-tételekkel, vagyis azoknak a dokumentumoknak a leírásával, amelyeket a megjelent RMNy kötetek publikálása után tárt fel a kutatás. (A programozási munkát a MOKKA R-munkálatok keretében a szegedi Egyetemi Könyvtár munkatársai végzik.)
- Folytatódik az 1701 és 1800 közötti időszakban megjelent hazai nyomtatványok számbavétele. Az adatgyűjtés továbbfolytatása és részbeni befejezése a lehetőségeknek megfelelően Erdélyben: Gyulafehérvár, Kolozsvár, Marosvásárhely könyvtáraiban; Szlovákiában a pozsonyi Egyetemi Könyvtárban, valamint internetes adatbázisokban.

Egyéb folytatólagos munkák:

- A "Magyarországi gyűjtemények 1601 előtti nyomtatványainak katalógusai" témában a munkálatok szakmai felügyelete és irányítása a budapesti Egyetemi Könyvtárban, az Országos Evangélikus Könyvtárban és a budapesti Piarista gyűjteményben.
- Kódektoredek digitalizálása, internetes hozzáférhetőségük biztosítása.
- Közreműködés a Cseh Nemzeti Könyvtár által szervezett *Manuscriptorium* c. nemzetközi programban.
- Együttműködés hazai és külföldi művelődéstörténeti, média- és kultúratudományi egyetemi tanszékekkel, tudományos műhelyekkel, az eredmények publikálása, konferenciákon való részvétel.

Gyűjteményfejlesztési és Feldolgozási Igazgatóság

Az igazgatósághoz tartozó osztályok feladatkörébe utalt folyamatos tevékenységek – a kötelezpéldányok fogadása és elosztása; a kiadványazonosító számok kiadása; a nemzeti könyvtár állományának gyarapítása; a törzsgyűjteménybe tartozó dokumentumok állomány-nyilvántartása; a törzsgyűjteményi dokumentumok feldolgozása; a kurrens nemzeti bibliográfia keretében a könyvek, periodikumok, elektronikus dokumentumok bibliográfiai számbavétele; bibliográfiai tevékenység a humán szakirodalom körében; az elektronikus könyvtár működtetése, fejlesztése – mellett kiemelt feladatok:

A kötelezpéldányok fogadása terén:

- A kötelezpéldányok 2007-ben megkezdett intenzívebb reklamációjának folytatása, a rutinszerű reklamálás beépítése a munkakörökbe;
- Az *Új Könyvek* és kiadói jegyzékek alapján az eddigi passzív kötelezpéldány-fogadás aktív kötelezpéldány-figyeléssé alakítása.

A kiadványazonosító számok kezelése terén:

- A távoli elérésű (online) dokumentumként megjelent és beszolgáltatott kiadványok azonosító számainak kiadása, a kiadói regisztrációk ellenőrzése;
- A 13 jegyű ISMN szám hazai bevezetése a nemzetközi szabvány megjelenése után;
- Új ISBN-, illetve ISMN-útmutató elkészítése és közreadása;
- Az ISBN/ISMN nyilvántartó szoftver tervezett továbbfejlesztése esetén a webes ügyfélkezelő felület bevezetése a kiadók számára, illetve a kiadók által bejelentett dokumentumok rekordjainak betöltése a NEKTÁR adatbázisba.

Az állománygyarapítás és -nyilvántartás terén:

- Az alkalmi lapok behasonlítása, állományba vétele, feldolgozásra indítása;
- A hatvani városi könyvtártól kapott 80 doboz emigrációs sajtóanyag állományba vételének befejezése;
- Határ Győző könyvhagyatékának fogadása, állományba vétele;
- A KEO-ból származó könyv- és folyóiratanyag antikvár átadásának és cseréjének befejezése;
- A személyzeti gondok megoldása után a külföldi hungarikumok folyamatos előszerzeményezésének visszaállítása (gépi dezideráta-nyilvántartás);
- A távoli elérésű elektronikus dokumentumok gyarapításának megkezdése *Az elektronikus dokumentumok kezelése és szolgáltatása, valamint a digitális gyűjtemény építése* program keretében

A gyűjteményszervezés terén:

- Az elektronikus dokumentumként megjelenő szöveges hangfelvételek (hangoskönyvek) gyűjteményének átirányítása a Zeneműtárból a Törzsgyűjteménybe;
- A szamizdat könyv- és folyóiratanyag átirányítása a Kézirattárból a Törzsgyűjteménybe;
- A zárt anyagként kezelt, háború előtti, úgynevezett fasiszta hírlapok visszaillesztése a Törzsgyűjteménybe.

A retrospektív konverzió terén:

- A könyvtár törzsállományába tartozó könyveket feltáró cédulakatalógusok retrospektív konverziójának folytatása:
 - A sorozati jelzettartományba (1–45.000) tartozó könyvek céduláinak rögzítése;
 - A monografikus jelzettartományba (125.000–) tartozó, a retrospektív konverzió eddigi szakaszaiban nem rögzített katalóguscédulák rögzítése;
- A P jelzeten lévő, évkönyv jellegű periodikumok feldolgozásának folytatása.

A feldolgozó munka terén:

- Az elektronikus dokumentumként megjelenő szöveges hangfelvételek (hangos könyvek) feldolgozásának beindítása a könyvfeldolgozás keretében;
- A szamizdat könyv- és folyóiratanyag feldolgozása;
- A Zárolt Kiadványok Tárából átkerült, a két világháború közötti Magyarországon megjelent hírlapok és folyóiratok (úgynevezett fasiszta hírlapok) feldolgozása;
- Az 1850 előtti periodikumok leválogatása a régi központi katalógusból (cédulakatalógus), és rögzítése az NPA-ban;
- A már feldolgozott, de tartalmilag feltáratlan anyag visszamenőleges tartalmi feltárásának folytatása (P-s);
- A kurrens periodikafeldolgozás területén:
 - Áttérés a részegységenkénti aktualizálásra;

- A kurrens anyag visszamenőleges tartalmi feltárásának elkezdése az aktualizáláskor;
- A kettős feldolgozású anyag (részcímes periodikumok) monografikus feldolgozása;
- A mellékletek, különszámok feldolgozása (a visszakereshetőség szempontjából kedvezőbb módon).

A kurrens nemzeti bibliográfiai munkálatok terén:

- A „Magyar Nemzeti Bibliográfia” nevű gyűjtemény feltöltése a NEKTÁR adatbázisban (elsősorban automatikusan, adatkiegészítés a Magyar Könyvészet kötetei alapján);
- Az MNB CD-ROM-változatának továbbfejlesztése (a kartográfiai dokumentumok és a zeneművek adatbázisának közreadása CD-n – számítógépes programfejlesztés);
- Az MNV WWW-füzetek előállító programjának továbbfejlesztése.

A Humán Szakirodalmi Adatbázis terén:

- A feldolgozási szabályzat véglegesítése után folyamatos karbantartása;
- A konzorcium folyamatos bővítése új résztvevőkkel, határon túlról is;
- Az adatbázis honlapjának elkészítése és feltöltése;
- A meglévő források konverziójának előkészítése;
- A cikkek teljes szövegű szolgáltatásának kialakítása az adatbázisban feldolgozott cikkek elektronikus változataihoz való hozzáférés biztosításával.

Az elektronikus dokumentumok gyűjteményszervezése, kezelése és szolgáltatása:

- Részvétel *Az elektronikus dokumentumok kezelése és szolgáltatása, valamint a digitális gyűjtemény építése* programban, munkatervét lásd külön.

eDOKU projekt

Túl azokon a feladatokon, amelyek az egyes igazgatóságokon a tervszerű digitalizálással és az elektronikus gyűjtemény építésével kapcsolatos munkák összefogását jelenti, a projekt az alábbi célokat is kitűzi:

- Az OSZK-ban létrejött digitális dokumentumok teljes körű feltérképezése és gyűjteménybe szervezése
- Az így kialakuló gyűjtemény egységesítése
- Az OSZK online tartalomszolgáltatásának megújítása a gyűjteményre építve
- A Jeles napok fejlesztése és bővítése
- Tematikus oldalak készítése (pl. Nyugat100 honlap a PIM-mel együttműködésében, az OSZK történeti honlap bővítése, a reneszánsz évhez kapcsolódó tartalmak megjelenítése stb.)
- Felkészülés az országos digitalizálási program előkészítéséhez szükséges adatszolgáltatásra és közreműködésre
- Bekapcsolódás országos projektekbe
- Részvétel K+F projektekben (pl. web archiválás, megőrzés)

- A tervszerű digitalizálás elindítása

TÁJÉKOZTATÁSI IGAZGATÓSÁG

Tájékoztató Osztály

Az osztály alapfeladata: az olvasók nyilvántartása, a könyvtár központi tájékoztató szolgálatának ellátása, az olvasótermek tájékoztatói felügyelete, illetve a szabadpolcos állomány gondozása, rendezése, bibliográfiai és lelőhely-tájékoztató, valamint a szolgáltatással kapcsolatos általános tájékoztató nyújtása a helyben- és a távfelhasználók, valamint a könyvtárközi dokumentum-ellátás számára.

2008. évi egyéb tevékenységek:

- A retrospektív konverzióval párhuzamoson a szabadpolcos állomány jelzeteinek Amicusba történő rögzítése;
- A kiadói listák folyamatos figyelése, ezek alapján a szabadpolcos állomány frissítése;
- Közreműködés a könyvtár kiállítótermeiben megrendezésre kerülő kiállítások, programok szervezésében;
- Részvétel az OSZK tudományos, történeti honlapjainak, adatbázisainak építésében, fejlesztésében, a tartalomszolgáltatás fejlesztésben;
- Részvétel a központi olvasói nyilvántartás kidolgozásában;
- a MOKKA-R számára adatszolgáltatás.

Dokumentumforgalmazási- és Reprográfiai Szolgálat

Az osztály alapfeladata: az egységes olvasószolgálati rendszer fenntartása, a törzsgyűjteménybe tartozó könyvek, időszaki kiadványok, elektronikus kiadványok, mikrofilmek és a Történeti Interjúk Tárának állományába tartozó videodokumentumok forgalmazása, az olvasói professzionális munkaállomások rendszerének működtetése és tartalmi fejlesztése, a Reprográfiai Szolgálat és Digitalizáló Műhely működtetése az olvasói igények kielégítése céljából, a LibInfo szolgálat működtetése, és az ODR keretében a könyvtárközi dokumentum-ellátás országos központi feladatainak ellátása.

Egyéb feladatok:

- Az új LibInfo honlap aktiválása, és a csetes válaszadás bevezetése, a web 2.0 alkalmazások bevezetése;
- Az EDSZ és a TIT által közösen rendezett OSZK Házimozi rendezvénysorozat folytatása;
- Az EOD rendszerben felmerült igények kielégítése;
- A MATARKA Cikk-küldő szolgáltatás üzemeltetése, átalakítása;
- Egyedi megrendelések alapján teljes évfolyamos hírlapok digitalizálása;
- A digitálisan másolt születésnapi ajándécsomag kidolgozása, a megrendelések teljesítése;
- Szabad kapacitás esetén az egypéldányos hírlaptári segédletek digitalizálása;
- Az EDSZ-ETÁR tartalmi fejlesztése az elfogadott program szerint;
- Részvétel a „Tudásdepó-Expressz” Összehangolt könyvtári szolgáltatások infrastruktúrafejlesztése projektben;

- Aktív részvétel a kiállítások szervezésében, a szükséges másolatok, multimédiás szemléltetők elkészítése.

Szorgalmazzuk az olvasótermi bútorok cseréjét, és az anyagi lehetőségek függvényében a biztonsági rendszer további fejlesztését.

Mikrofilm és Digitalizáló Osztály

Fő feladatok: a különgyűjteményi táruk anyagának **állományvédelmi digitalizálása**, esetenkénti mikrofilmezése, a már elkészült negatívok pozitív olvasófilmre való átmásolása. Szolgáltatás a meglévő mikrofilmekről, eredeti anyagok digitalizálása, papírmásolatok, nyomtatások készítése.

Kiemelt feladatok:

- 2008-ban egyik legjelentősebb és egyben az osztály egész működését meghatározó feladat a Könyvtár vezetősége által elhatározott és megvalósítandó Hold utcai részleg kiköltöztetése és a Várban való elhelyezése, az ezzel járó munkafolyamatok átszervezése.
- Az eddig a Hold utcában folyó hírlapok mikrofilmezése az MTI által rendelt ún. könyvomas anyagok felvételezésére korlátozódna – ez kb. 600.000 oldal.
- A Hétfői Hírek és az Esti Hírlap mikrofilmezésének megoldása, mivel a szolgáltatás területén szinte naponta felmerül az ezekből való másolat igénye, a hírlapok állapota pedig oly mértékben rongált, hogy az olvasók részére további másolat az eredetiről már nem készíthető.
- A különgyűjteményi dokumentumok állományvédelmi digitalizálása:

Kézirattár

a. – Jövőre **Babits-év** lesz és mivel a **hagyaték** elég rossz állapotban van, ennek digitalizálása szükséges. Ez kb. 40.000 levél, ebből **5000 file** elkészítését vállaljuk. Az elején kezdenénk, de közbejövő kérések (pl. Babits Kutató Csoport) a sorrendet felboríthatják.

b. – Az előző években fényképezett kéziratos állományvédelmi mikrofilmek olvasófilmre való átmásolása, amely munka az előző években elmaradt, a Tárnak viszont szüksége van rá. Ez kb. **50 tekeres, 30.000 felvétel.**

Régi Nyomtatványok Tára

Az **RMK I. és RMK II.** egypéldányos anyagok digitalizálása. Ebből kb. **3000 file** elkészítését vállaljuk. **50 tekeres** pozitív filmet készítünk el, ez **30.000 felvétel.**

Zeneműtár

A **Joseph Haydn-gyűjtemény** digitalizálásának előtérbe helyezése. Ez az Ms. mus I. anyag mintegy 172 jelzetet foglal magába, plusz a HA jelzetű Analecta gyűjteményt. Mindez kb. **5000 file.**

A Térképtár atlaszainak digitalizálása. Ebből **3000 file** elkészítésének vállalása.

A Plakát- és Kisnyomtatványtár részére az 1976-os év plakátjainak digitalizálása, ez 1398 db, és az előző évek felvételeinek digitalizálása, kb. 3000 file.

A Színháztörténeti Tár Bródy Vera bábterveinek digitalizálását vette tervbe. Ez kb. 500 file felvételezését jelenti.

- **Már elkezdett, mikrofilmen lévő különgyűjteményi anyagok digitalizálásának folytatása (pl. Petőfi ereklyetár).**

Ahhoz, hogy az előzőekben összeállított terv teljesítése megtörténhessen, elkerülhetetlen a működési feltételek biztosítása, meglévő gépparkunk fejlesztése. A Hold utcai részleg felköltözésével, a munkafolyamatok átszervezésével mindez megoldható, plusz létszámot nem igényel, de a géppark fejlesztése elkerülhetetlen. Szükséges:

- **egy jó minőségű digitális fényképezőgép + állvány**
- **egy színes negatív scanner**
- **egy Zeuschel típusú scanner beszerzése.**

Raktári Osztály

Alapfeladatok: A törzsgyűjteménnyel kapcsolatos feladatok ellátása. A feldolgozó osztályoktól a raktári egységeket képező dokumentumok átvétele, elhelyezése, a raktári nyilvántartások vezetése. Az olvasószolgálati és belső használói rendszerben a Dokumentumforgalmazási Szabályzat alapján a törzsgyűjtemény dokumentumaira irányuló kérések teljesítése, a törzsgyűjtemény muzeális példányainak biztonságos megőrzése. A teljes törzsgyűjteményre vonatkozóan az állományvédelmi előírások betartása.

Kiegészítő feladatok:

A Régi Fóti úti telephelyen a Gyarapítási osztályról érkező, állományból kiiktatott fölőspéldányok elhelyezése, térítésmentes kiajánlása a Könyvtári Intézet honlapján keresztül, a beérkező igények összesítése, a helyszíni válogatás lehetőségének biztosítása, a fölőspéldányok telephelyről történő elszállításának megszervezése és a maradék kiselejtezése.

Kiemelt feladatok:

- 2008-ban folytatódik a törzsgyűjtemény hírlapállományának teljeskörű rendezése. Célja: az elmúlt harminc évben a hírlapállományi rekatalogizáció nyomán keletkezett üres helyek, valamint az utóbbi években a Gyarapítási osztály által az állományból kiiktatott hírlapévfolyamok helyének felhasználásával az „élő” jelzettartományok növekedési helyének biztosítása.
- A raktári rend fenntartása érdekében 11.090 polcfolyóméternyi hírlapanyag átrendezése, ami 1344,2 munkaórát vesz igénybe.
- A Hold utcai raktár február végi kiürítése. Az ott található törzsgyűjteményi hírlapok egy részének a hírlapállomány megfelelő jelzettartományaiba való elhelyezése.
- Az MHB jelzetű periodika növekedési helyének biztosítása érdekében a JC és JD jelzetű jegyzetek régebbi, olvasók által kevésbé kért részének a Régi Fóti úti telephelyre történő telepítése.
- Az osztály létszámát legalább 1,5 fővel kellene növelni, ellenkező esetben a kiemelt feladatokat – sürgősségi sorrendbe állítva – 2011-ig lehet csak végrehajtani.

INFORMATIKAI IGAZGATÓSÁG

Kiemelt feladatok:

- Az OSZK Digitális Könyvtárának folyamatos továbbfejlesztése;
- Az AMICUS és a LibriVision új verzióinak bevezetése, az új fejlesztések figyelemmel kísérése;
- Kölcsönzési modul bevezetése és összekötése a beiratkozási rendszerrel;
- Szolgáltatásaink integrálása más szolgáltatásokba, más szolgáltatások integrálása saját szolgáltatásainkba;
- Az integrált könyvtári rendszer és az online olvasói katalógus állandó fejlesztése;
- Új Amicus modulok beszerzése és üzembe állítása: dezideráta, tezauruszkezelő, FRBR;
- Az Amicus adatbázisbeli ETO-számok tárgyszóvá konvertálása;
- Az integrált rendszerbe bekapcsolandó feladatok, dokumentumtípusok, állományrészek körének meghatározása, a felkészülésben szakmai segítségnyújtás, majd fokozott felügyelet;
- Az OSZK honlapjának fejlesztése akadálymentes könyvtári portál irányába;
- OAI repository továbbfejlesztése;
- MOKKA bővítése új tagkönyvtárakkal;
- MOKKA partnerekönyvtárak folyamatos adatszolgáltatási környezetének kialakítása;
- MOKKA és ODR funkciók összeolvasztása.

Az informatikai infrastruktúra fejlesztése keretében:

- A terminál szerverekre áttérés folytatása. Első lépésben az általános irodai szoftverek biztosítása, majd a teljes irodai környezet terminál szerverről történő kiszolgálása. A megfelelő rendelkezésre állás biztosítása terheléselosztással;
- A LAN rendelkezésre állásának növelése redundanciát biztosító elemek beépítésével;
- A számítógépterem modernizálása a megnövekedett igényeknek megfelelően;
- Az informatikai infrastruktúra korszerűsítése program keretében a személyi számítógépek, szerverek, és egyéb informatikai eszközök cseréje;
- Az informatikai infrastruktúra kritikus elemeinek duplázásával a szolgáltatások rendelkezésre állásának növelése;
- Az OSZK számítástechnikai eszközeit nyilvántartó adatbázis folyamatos építése, bővítése a Gazdasági Igazgatóságtól kapott adatok alapján;
- Szoftver leltár elkészítése és a változások folyamatos követése;
- Központi LDAP adatbázis alapú autentikáció kialakítása;
- Az OPM-rendszer bővítése a szükséges mennyiségű munkaállomással és szerverekkel;
- A biztonsági szempontok figyelembe vételével az adatok távoli elérésének biztosítása;
- Vírusvédelem kiterjesztése valamennyi munkaállomásra. Ezzel együtt központi vírusvédelmi felügyelet kialakítása;
- Mentések automatizálásának továbbfejlesztése;
- Munkaállomásokról automatikus adatmentés kidolgozása;
- A megjelenő új szoftverek követése. Ahol azonos funkcionalitást nyújt, áttérés az ingyenes szoftverre;
- Hosszútávú adattárolási stratégia kidolgozása;
- Linux alapú szerverek adaptív önvédelmi rendszerének kialakítása;
- IPv6 bevezetéséhez szükséges tervek, tesztek elkészítése;

- Wifi továbbfejlesztés (elhelyezések finomítása);
- IP alapú telefonmegoldásokkal való megismerkedés.

Könyvtári Intézet

I. Preambulum

Gyűjteményszervezési osztály

A 2008–2013 közötti időszak könyvtári stratégiai fejlesztési programjával összhangban továbbra is részt veszünk az ODR működésével kapcsolatos vizsgálatokban, elemzésekben, a témáról friss információkat adunk közre (ODR információs oldal).

Folytatjuk az állománymenedzsmenttel és a könyvtártechnológiával kapcsolatos szolgáltató és tanácsadó tevékenységünket, működtetjük az ehhez kapcsolódó korábbi elektronikus szolgáltatásainkat (Fölőpéldányok, Könyvplusz, Külföldi dokumentumok beszerzési forrásai, Tankönyvek és tankönyvkiadók, Könyvtárépítési és -berendezési információszolgáltatás, Eszközök és könyvtárak fogyatékkal élőknek, Biztonságtechnika és állományvédelem stb.). Rendszeresen frissítjük a könyvtárak mindennapi működését segítő elektronikus szolgáltatásainkat (Pályázati figyelő, On-line bibliográfiák és adatbázisok); közreműködünk az átfogó szakmai faktografikus információs rendszer kialakításában és működtetésben (Könyvtári Minerva).

Segítjük a határon túli magyar könyvtárak, a külföldi magyar intézetek, a külföldi magyar tanszékek munkáját, állománygyarapítási tevékenységét (Hungarológiai kézikönyvtári jegyzék, találkozók, információcsere, tanácsadás stb.), támogatjuk a könyvtárak helyismereti tevékenységét.

Szerkesztjük és kiadjuk a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros című szakfolyóiratot, amely folyamatos lehetőséget teremt az új stratégiai időszak aktuális szakmai kérdéseinek tárgyalására, megvitatására.

Továbbra is folyamatosan végezzük az intézet kiadványainak műszaki szerkesztését és a kiadványügy koordinálását. Részt veszünk az intézeti minőségbiztosítási rendszer fejlesztésében, működtetésében.

Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár

Az osztály állományépítési és feltárási tevékenysége keretében gondoskodik a gyűjtemény kurrens és retrospektív alakításáról (vásárlás, kiadványcsere, ajándékok/hagyatékok); fokozott figyelmet fordít az elektronikus forrásokra; az AMICUS rendszerben építi on-line katalógusát (az EKGy virtuális katalógusát is beleértve); gondozza a Könyvtár- és tájékoztatástudományi tezauruszt.

Az osztály dokumentációs tevékenysége kiterjed mind a könyvtörténet, mind a könyvtártudomány területén a saját és az OSZK gyűjteményére, valamint távolról elérhető forrásokra, kurrens és retrospektív jelleggel egyaránt; a magyar és külföldi cikkekről adatbázist épít a Humán Szakirodalmi Adatbázis keretében; nemzetközi bibliográfiai projektben vesz részt (Book History Online).

Az osztály szerkeszti és maga értékesíti, terjeszti a következő kiadványokat: Könyvtári Figyelő (országos szakfolyóirat, negyedéves, nyomtatott és on-line), Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiája (kurrens nemzeti szakbibliográfia, félévente, elektronikus), A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 2007-ben című éves bibliográfia (A Magyar Könyvszemle számára), a Hungarian Library and Information Science

Abstracts (angol nyelvű referáló lap, évente egy, összevont szám); menedzseli a kiadványokkal kapcsolatos pályázatokat.

Az osztály szakkönyvtári és tájékoztató szolgáltatásokat működtet: olvasóterme, raktári és olvasószolgálat a hét öt napján, összesen 45 (vizsgaidőszakban 48) órában áll a használók rendelkezésére; az ODR tagkönyvtáraként részt vesz a könyvtárközi dokumentumszolgáltatásban; különböző módszerekkel népszerűsíti szolgáltatásait; szakirodalmi tájékoztatást nyújt a gyűjtemény és külső források felhasználásával; kutatóknak és szakdolgozóknak egyéni konzultációt biztosít; rendszeres figyelőszolgálatot működtet; aktív tagja a LIBINFO on-line referenz szolgáltatásnak; a fenntartó, az OSZK vagy az Intézet megrendelése esetén értéknövelt szolgáltatásokat nyújt (szakirodalmi szemlék, döntés-előkészítő összeállítások); a MATARKA keretében szolgáltatja a magyar könyvtári folyóiratok tartalomjegyzékét; könyvtár- és adatbázis-használati tanórákat szervez az Intézet tanfolyamaihoz is kapcsolódva; könyvtáros hallgatókat fogad szakmai gyakorlatra; a használókkal hírlevél és a szakkönyvtári honlap segítségével tartja a kapcsolatot; az EKGY céljaira ötnyelvű honlapot működtet linkgyűjteménnyel.

Az osztály gondozza ezenkívül az Intézet nemzetközi kapcsolatait (idegen nyelvű információk közvetítése, külföldi vendégek fogadása); a munkatársak részt vállalnak a minőségfejlesztési projekt teendőiben és különböző munkabizottságok munkájában.

Kutatási és Szervezetfejlesztési osztály

Az osztály szakmai tevékenysége keretében részt vesz a könyvtári terület 2008 és 2013 közötti időszakra szóló stratégiájának megvalósításában; feladatokat vállal a szakmai és munkabizottságokban.

Az osztály koordinációs tevékenysége során folyamatosan tájékoztatja a könyvtáros társadalmat a könyvtári stratégiában meghatározott feladatok végrehajtásáról.

Kiemelt figyelmet fordítunk a kistérségi könyvtári ellátás helyzetére. Folyamatos adatbázist építünk a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR) könyvtárainról. Szakirodalmi szemlék, háttéranyagok, elemzések készítésével közreműködünk a Regionális Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (RKSZR) megtervezését és létrehozását előkészítő munkabizottságban.

Folytatjuk a hazai könyvtári trendek kutatását: az olvasási és kulturálódási szokások változásainak, trendjeinek vizsgálata; a kisvárosok könyvtári ellátásának vizsgálata; nem települési könyvtári ellátás vizsgálata.

Az osztály továbbra is végzi a könyvtári minőségfejlesztés és minőségbiztosítás meghonosításával és széles körű elterjesztésével kapcsolatos feladatokat, működteti a szükséges munkabizottságokat.

Végezzük a jogszabályilag előírt éves feladatainkat. Feldolgozzuk és elemezzük a minisztérium által átadott 2006. évi szakfelügyeleti jelentéseket, az adatokat beépítjük a szakfelügyeleti adatbázisba; trendeket, javaslatokat fogalmazzunk meg. Ellátjuk a Nyilvános Könyvtári Jegyzék vezetésével kapcsolatos, jogszabályban előírt feladatokat és mindazokat, amelyeket a minisztérium előír. Nyilvántartjuk és szervezzük a könyvtárak érdekeltség-növelő támogatásának lebonyolításával kapcsolatos feladatok ellátását. Az adatszolgáltató könyvtárak éves statisztikai adataiból összerendezett és kontrollált formában teljes és válogatott verziót készítünk és teszünk közzé honlapunkon az első félév végéig; az év második felében elvégezzük az adatok elemzését, a trendek megállapítását, publikáljuk a 2006. évi könyvtári teljesítménymutatókat.

Oktatási osztály

Az osztály szakmai kommunikációs tevékenysége keretében részt vesz a könyvtári terület 2008 és 2013 közötti időszakra szóló stratégiájának megvalósításában; feladatokat vállal a

szakmai és munkabizottságokban; gondozza és működteti az intézeti honlapot; figyelemmel kíséri az EBSCO-szolgáltatás használati adatait, budapesti és vidéki helyszínek bevonásával tréningeket szervez a szolgáltatás megismertetésére; mindent megtesz a könyvtári és információs területhez kapcsolódó kompetenciák útmutatójának (CERTIDoc) megismertetéséért és elfogadtatásáért.

Az osztály koordinációs tevékenysége során folyamatosan tájékoztatja a könyvtáros társadalmat a felsőfokú könyvtárosképzésről, kapcsolatot teremt a minisztérium és a képző intézmények között; gondozza a könyvtáros-képesítés típusait feltáró képzési katasztert és előkészíti a szakirányú alap- és mesterképzések során megszereshető képesítések munkaköröknek való megfeleltetését; folytatja az iskolarendszeren kívüli képzőhelyek munkájának összehangolását; építi és fejleszti a Köztauruszt, naprakészen tartja az ETO-adatbázist és a konkordanciajegyzéket.

Az osztály integrációs tevékenysége közös képzési, szakmai módszertani és fejlesztési munkákon keresztül kiterjed többek között a Magyar Könyvtárosok Egyesületére (e-tanácsadó képzés), a Budapesten működő külföldi kulturális intézetek és a külföldi magyar kulturális intézetek könyvtáaira, a Publika Magyar Könyvtári Körre, a Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézetre.

Az osztály oktatásszervezési tevékenysége keretében betartja a felnőttképzési törvény és követő jogszabályai előírásait; képzési tanácsadást folytat; tankönyvekkel, oktatási segédanyagokkal látja el a hazai és határon túli képzőhelyeket; fejleszti jelenlegi akkreditált továbbképzési programjait és a hétéves továbbképzésben felmerülő igények alapján új programokat dolgoz ki és állít össze.

Az osztály közvetlen képzési tevékenysége során a minőségbiztosítás fokozatos kiépítése mellett elkészíti és közzéteszi éves képzési tervét; OKJ-s szakképzést és akkreditált továbbképzési programokon alapuló tanfolyamokat indít; a határon túli oktatóbázisokra akkreditált tanfolyamok megvalósításával segíti a továbbképzést.

II. Kiemelt feladatok

Gyűjteményszervezési osztály

- Részt veszünk az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjainak (TÁMOP, TIOP) projektmunkáiban;
- A szakmai faktografikus információs rendszer továbbfejlesztése keretében elkészítjük a könyvtárosok személyi kataszterét tartalmazó adatbázist;
- Az 1989 előtti jogszabályok felülvizsgálata kapcsán foglalkozunk a 3/75 KM–PM rendelet felülvizsgálatával, a könyvtári állományellenőrzési tevékenység újraszabályozásával;
- A könyvtárépítési információszolgáltatáshoz kapcsolódva elkészítjük a 1989 óta épített vagy felújított könyvtárak teljességre törekvő számbavételét;
- Az állományvédelmi információszolgáltatás keretében kiemelten foglalkozunk a muzeális dokumentumok speciális vagyron- és állapotvédelmét szolgáló eszközök és rendszerek számbavételével;
- ***Gyűjteményépítés az információs társadalomban a 21. századi technika (digitalizáció) lehetőségeinek figyelembevételével (összeállítást készítünk az E-könyvek elérhetőségeiről, témák szerinti csoportosításban);***
- ***Részt veszünk a Magyar Olvasástársaság megbízásából elkészült Gyerekirodalmi adatbázis továbbfejlesztésében, a gyerekeknek szóló ismeretterjesztő irodalommal való kibővítésében;***

- *A szaklapok közötti információcsere élénkítése érdekében a Könyv, könyvtár, könyvtáros című folyóirat rendszeressé teszi kapcsolatait a megyei könyvtári híradókkal, felmérjük a lap olvasóinak elégedettségét az előfizetők körében.*

Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár

- Részt veszünk az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjainak (TÁMOP, TIOP) projektmunkáiban;
- Elindítjuk a kurrens cikkfeldolgozást a Humán Szakirodalmi Adatbázisban;
- Az on-line katalógus és a cikkfeldolgozás céljaira gondoskodunk az időszaki kiadványok rekordjainak honosításáról, illetve létrehozásáról, és a teaurusz bővítéséről a könyvtörténet tárgyszavaival;
- Megvalósítjuk bibliográfiai kiadványaink elektronikus kiadványként való közreadásának tervét;
- A munkafolyamat megtervezése, az olvasói nyilvántartás adatainak bevitele és az állomány gyakran használt részének vonalkódozása után használatba vesszük az AMICUS kölcsönzési modulját.

Kutatási és Szervezetfejlesztési osztály

- Részt veszünk az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjainak (TÁMOP, TIOP) projektmunkáiban;
- Elkezdjük a 2008–2013 közötti új könyvtári stratégiai tervben elfogadott célok megvalósításának előkészítését; kutatásokat indítunk azok végrehajtásának elősegítésére:
 - az olvasáskultúra fejlesztéséhez olvasásfejlesztési programok kidolgozására;
 - új technológiák bevonására a magasabb szintű szolgáltatások közvetítéséhez: könyvtár 2.0, blogok, elektronikus hírlevelek, RSS, keresőmotorok, személyre szabott keresőszoftverek, ingyenes és nyílt forráskódú szoftverek és alkalmazások stb.;
 - szabványos felépítésű könyvtári portál (könyvtári ügyfélkapu) kialakítására a használók bevonásával.

Oktatási osztály

- Részt veszünk az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjainak (TÁMOP, TIOP) projektmunkáiban;
- A könyvtárosképző és továbbképző központtá alakulás érdekében az OSZK-val együttműködve megszerezzük az akkreditált intézményi címet;
- Elindítjuk a HEFOP-program keretében megújított OKJ-s, emelt szintű, moduláris rendszerű segédkönyvtáros képzést;
- Az OSZK Informatikai igazgatóságával együttműködve aktualizáljuk a tesztelésre telepített Moodle távoktatási rendszer motorját, és az osztály tanfolyamfelelőseit bevonva elkezdjük kidolgozni új programjaink távoktatási részeit;
- Kidolgozzuk és bevezetjük a tanfolyami adminisztráció adatbázis alapú rendszerét, a tanfolyami jelentkezések lehetőségét internetes felületen biztosítjuk.

Pénzügyi- és Számviteli osztály

Az év folyamán a Könyvtár működéséből adódó napi feladatokon túlmenően:

- **A könyvtáron belüli pénzügyi controlling-rendszer továbbfejlesztése**
határidő: 2008. januártól folyamatos;
- **Előkészület a könyvtári minőségbiztosítási rendszer pénzügyi vonatkozásainak bevezetésére**
határidő: 2008. április;
- **Norvég pályázat lebonyolítása;**
- **Depo hasznosítása, értékesítés;**
- **Új kötelezettségvállalás-nyilvántartás kialakítása**
határidő: 2008.február;
- **A tételes leltár lebonyolítása**
határidő: 2008. december;
- **Közvetlen banki (giro) rendszeren keresztüli devizás és postai számlák utalásának bevezetése**
határidő: 2008. január;
- **A Revolution IPP számlázási és a PIR integrált rendszer összekapcsolásának folytatása;**
- **Az új, központi integrált pénzügyi -és számviteli rendszerre való felkészülés, annak esetleges tesztelése**
határidő: 2008. januártól folyamatos;

Bérgazdálkodási és munkaügyi osztály

A TÁH rendszerrel kapcsolatos problémák rendezése.

Osztályunkra továbbra is kettős ügyintézés, számfejtés és egyeztetés hárul, mivel a KIR-rendszer által „előállított” főkönyvi feladás számszakilag, formailag továbbra sem megfelelő. MÁK felé adatszolgáltatás a nettó finanszírozáshoz kapcsolódó befizetési kötelezettségek teljesítéséhez.

Az osztály munkáját érintő törvényi változások figyelemmel kísérése a munkaügy, bér és TB területen az új programra való átállással további feladatot jelent az osztály dolgozói részére.

Az egészségbiztosítási pénztárak megalakulása után a dolgozók tájékoztatása, beléptetésével kapcsolatos munkálatok elvégzése, igazolások kiadása és az intézménynél a rendszer beindítása.

A 2008. január 1-jétől hatályos nyugdíjtörvény és a munkaügyi törvény ide vonatkozó szabályozása miatt a nyugdíjazás címén történő felmentések „egyéni” elbírálása, mivel a két törvény adta állapot anomáliát eredményez.

Működés-fenntartási osztály

Az OSZK Működés-fenntartási Osztályának feladata az Intézmény napi technikai működésének zavarmentes biztosítása, az őrzés-védelem és rendészeti feladatok ellátása, a szükséges és finanszírozható felújítási és beruházási feladatok koordinálása, az anyaggazdálkodás és ellátás biztosítása.

A folyamatosan végzett feladatokon felül:

Felújítási feladatok (fontossági sorrendben):

- Felvonók időszakos kötelező felújítása,
- Klímarendszerek részleges felújító karbantartása,
- Telelift élettartam-hosszabbító felújítás,
- Közlekedő terek tisztasági festése
- Sajáterős elektromos rekonstrukció munkálatai,
- Olvasótermi videorendszer befejezése (5 db kamera cseréje),
- A homlokzat veszélytelenítése.

Beruházási feladatok:

- Norvég-alap pályázat segítségével a külső nyílászárók cseréje,
- Mélyraktár-építés és továbbgondolt fejlesztések gondozása, finanszírozási lehetőségek felkutatása, a témacsokor napirenden tartása a lebonyolító vállalkozással közösen,
- Tűzoltósági hatósági engedélyhez szükséges beruházás.

Az Országos Széchényi Könyvtár nemzetközi szervezeti tagságai

EBLIDA

(European Bureau of Library, Information and Documentation Associations)

IFLA

(International Federation of Library Associations)

LIBER

(League of the European Research Librarians)

ISSN International

AIBM

(Association Internationale des Bibliothèques Musicales)

EIA

(European Information Association)

CENL

(Conference of European Research Libraries)

Gutenberg Gesellschaft
(Mainz)

ISMN Agency
(International Standard Music Numbering)

CERL
(Consortium of European Research Libraries)

ADLUG
(Amicus DOBIS/LIBIS User Group)

ISBN International